



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 575/2023-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Slovenská plavecká federácia**, Za kasárňou 315/1 Bratislava, IČO 36 068 764, zastúpenej Attorneity Legal, s. r. o. Krížna 56, Bratislava, v mene ktorej koná advokát prof. JUDr. Tomáš Gábriš, PhD., LL.M., proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 24EK/3407/2022 z 18. apríla 2023 takto

### r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

### O d ô v o d n e n i e :

#### I.

#### Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 18. júna 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na rovnosť zbraní a kontradiktórnosť konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, základných práv na zákonného sudcu, na ústnosť konania a vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 1 a 2 ústavy, ako aj porušenia zásady právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 ústavy a svojho práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie. Domáha sa v petite aj priznania finančného zadosťučinenia ako náhrady škody v sume viac ako 1 mil. eur, pretože jej boli v dôsledku exekúcie pozastavené príspevky zo štátneho rozpočtu podľa zákona č. 440/2015 Z. z. o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o športe“) – (v V. bode ústavnej sťažnosti žiada sťažovateľka finančné zadosťučinenie ako náhradu škody v sume 78 221,21 eur, zaplatené finančné prostriedky oprávnenému v exekúcii, pozn.).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti sťažovateľke sa vedie na Okresnom súde Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) na základe návrhu oprávneného (Športový klub polície, Modrí draci Košice) od 22. decembra 2022 exekučné konanie. Exekučný titul tvorí platobný rozkaz sp. zn. 6 Up 1177/2021 z 31. marca 2022 vydaný okresným súdom v upomínacom konaní

na vymozenie peňaznej pohľadávky 50 000 eur. Platobný rozkaz bol sťažovateľke doručený 16. apríla 2022. Sťažovateľka odpor proti platobnému rozkazu v zákonnej lehote nepodala. Podala ho až 5. mája 2022, pričom posledný deň lehoty na jeho podanie bol 2. máj 2022.

3. Okresný súd uznesením sp. zn. 6 Up 1177/2021 z 8. júna 2022 zamietol návrh sťažovateľky z 11. mája 2022 na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odporu. Následne uznesením sp. zn. 6 Up 1177/2021 zo 14. júla 2022 vydaným vyšším súdnym úradníkom okresný súd jej oneskorený odpor odmietol. Sťažovateľka proti tomuto uzneseniu okresného súdu podala 10. augusta 2022 sťažnosť. Uznesením sudcu okresného súdu sp. zn. 6 Up 1177/2021 z 10. novembra 2022 jej sťažnosť bola zamietnutá (právoplatné 11. decembra 2022).

4. Sťažovateľka podala 9. januára 2023 návrh na zastavenie exekúcie, ktorý odôvodnila tým, že okresný súd nemal právomoc o návrhu na vydanie platobného rozkazu konať, pretože podľa platných stanov sťažovateľky takéto konanie je v právomoci rozhodovacej rady sťažovateľky (orgánu vytvoreného podľa zákona o športe).

5. Návrh sťažovateľky bol uznesením sp. zn. 24EK/3407/2022 zo 7. februára 2023 vydaným vyšším súdnym úradníkom okresného súdu zamietnutý. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka sťažnosť, o ktorej rozhodol sudca okresného súdu napadnutým uznesením tak, že ju zamietol. Stotožnil sa v celom rozsahu s odôvodnením uznesenia vydaného vyšším súdnym úradníkom o právoplatnosti a vykonateľnosti exekučného titulu.

6. Súčasne v napadnutom uznesení okresný súd konštatoval že „*Návrh na zastavenie exekúcie nie je možné vnímať ako opravný prostriedok proti rozhodnutiu tvoriacemu exekučný titul, pričom tento má smerovať proti exekúcii, nie proti exekučnému titulu. Dôvodom podania návrhu na zastavenie exekúcie môže byť existencia len takých skutočností, ktoré nastali až po vzniku exekučného titulu. Relevancia takýchto argumentov vo vzťahu k exekúcii sa skončila vydaním vykonávaných rozhodnutí, ktoré sú exekučnými titulmi (čiže platobným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 6Up 1177/2021, zo dňa 31.03.2022 v spojení s uzneseniami sp. zn. 6Up1177/2021 zo dňa 14.07.2022 a 10.11.2022). Súd preskúmal všetky skutkové tvrdenia povinného, ktoré podal v návrhu na zastavenie exekúcie aj v sťažnosti a dospel opätovne k záveru, že tieto mali byť (a z obsahu spisu zo základného konania vyplýva, že aj boli) uplatnené v základnom konaní, pretože všetky argumenty sa týkajú obdobia pred vznikom exekučných titulov. To znamená, že povinný sa mal v základnom konaní riadne a včas brániť. Skutočnosť, že tak neurobil, resp. urobil, ale zo subjektívnych dôvodov oneskorene, nemôže byť na ťarchu oprávneného. Zároveň sudca prvej inštancie uvádza, že súd obranu povinného už v základnom konaní neuznal, keď sa aj nad rámec svojej povinnosti v rámci odôvodnenia uznesenia o zamietnutí sťažnosti proti odmietnutiu oneskoreného odporu pomerne dôkladne venoval argumentom povinného (tam žalovaného) a podrobne rozpisal svoje úvahy o existencii právomoci všeobecného súdu na rozhodnutie sporu medzi účastníkmi. V súčasnosti sa pohľadávka oprávneného nachádza už v štádiu exekúcie, v ktorom dochádza k uskutočneniu núteného výkonu subjektívneho práva z vykonateľných rozhodnutí. Čiže pokiaľ existuje exekučný titul a skutočnosť, že povinnosť v ňom uložená nebola ku dňu podania návrhu na vykonanie exekúcie dobrovoľne splnená, súd musí konštatovať, že exekúcia sa začala dôvodne...“.*

## II. Argumentácia sťažovateľky

7. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti v podstatnom namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu, ktoré spočíva podľa nej v tom, že

a) okresný súd nemal právomoc vydať platobný rozkaz ako exekučný titul na vymoženie pohľadávky, pretože riešenie sporov je v zmysle stanov sťažovateľky (ako spor občianskeho združenia a národného športového zväzu) v právomoci jej orgánov, keďže išlo o spor „interný“. Na podporu svojich tvrdení uvádza viaceré ustanovenia zákona o športe, svojich stanov, ako aj judikatúru všeobecných súdov a ústavného súdu v podobných veciach, ktoré podľa nej potvrdzujú, že právomoc rozhodovať spory podľa „§ 52 zákona o športe“ predstavuje prekážku právomoci všeobecných súdov (tieto skutočnosti sťažovateľka nenamietala v odôvodnení odporu z 5. mája 2022 proti vydanému platobnému rozkazu, ako to zistil ústavný súd z príloh k ústavnej sťažnosti, pozn.);

b) obdobne poukazuje na to, že nemala k dispozícii plných 15 dní na prípravu a podanie odporu (nijako to však bližšie už neodôvodňuje, pozn.), a preto mal súd akceptovať jej podanú žiadosť o odpustenie zmeškania lehoty;

c) rozhodnutie upomínacieho súdu je paaktom, ako je paaktom aj vydanie poverenia pre súdneho exekútora na vykonanie exekúcie.

## III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

9. Ústavný súd konštatuje, že mu neprislúcha prehodnocovať (ne)splnenie predpokladov na zastavenie exekučného konania a ani (ne)platnosť exekučného titulu. Jeho právomoc totiž nenahrádza postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužíva sa na skúmanie prípadnej namietanej vecnej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom. Postupy pre (ne)vydanie platobného rozkazu sú upravené v zákone č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“). Pokiaľ všeobecný súd na podklade

oprávneným predložených tvrdení a dôkazov usúdi, že sú splnené podmienky na jeho vydanie (§ 7 ods. 1 zákona o upomínacom konaní), tak platobný rozkaz vydá. Okresný súd vo veci sťažovateľky postupoval v zmysle citovaného ustanovenia, pričom z rozhodnutia okresného súdu nevyplýva svojvôľa alebo taká aplikácia a interpretácia relevantnej právnej úpravy, ktorá by bola extrémnym vybočením z pravidiel upravujúcich upomínacie konanie, ako to tvrdí sťažovateľka (I. ÚS 447/2020).

### **III.1. K namietanému porušeniu práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením:**

10. Sťažovateľka porušenie označeného práva napadnutým uznesením spája s nedôsledným vysporiadaním sa s otázkou možnosti povolenia exekúcie na základe protiprávne vydaného platobného rozkazu, tvrdiac, že okresný súd protiprávne vydal poverenie pre súdneho exekútora na vykonanie exekúcie, čo malo za následok aj nesprávne rozhodnutie o jej návrhu na zastavenie exekúcie.

11. K tomu ústavný súd uvádza, že z ústavnoprávneho hľadiska je podstatné, že zamietnutím návrhu na zastavenie exekúcie nemohlo dôjsť k zásahu do označeného práva sťažovateľky. Zmyslom a účelom ústavného práva na súdnu ochranu (resp. práva na spravodlivé súdne konanie) je totiž zaručiť, resp. umožniť každému reálny prístup k súdu, a to po splnení podmienok ustanovených zákonom (I. ÚS 62/97, II. ÚS 26/96), pretože len v takom prípade sa vytvárajú podmienky na domáhanie sa práva na súdnu ochranu. Skutočnosť, že sťažovateľke nebola poskytnutá ochrana vo forme, akú žiadala (zastavenie exekúcie), ešte neznamená, že jej bol odopretý prístup k súdu.

12. Jedným z kľúčových princípov spravodlivého súdneho konania, ako ich zaručuje čl. 46 ods. 1 ústavy, je aj právo na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Jeho obsahom je právo účastníka konania, resp. strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré preskúmateľným spôsobom, jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Princíp spravodlivosti („fairness“) pritom zaväzuje súdy, aby pre svoje rozhodnutia poskytli dostatočné a relevantné dôvody (napr. III. ÚS 135/04, III. ÚS 198/05, III. ÚS 34/07). Potreba náležité odôvodniť súdne rozhodnutie je daná tiež vo verejnom záujme, pretože je jednou zo záruk, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny, neprehľadný a že rozhodovanie súdu je kontrolovateľné verejnosťou (IV. ÚS 296/09).

13. Okresný súd sa zaoberal s touto námietkou sťažovateľky a svoje závery o dôvodnosti nariadenia exekúcie na základe označeného exekučného titulu zhrnul v podstatnom, ako je to uvedené v bode 6 tohto uznesenia. Okrem toho je potrebné poukázať aj na vyjadrenie oprávneného k tejto námietke povinnej: „*Problematike nedostatku právomoci všeobecného súdu sa už venoval súd v upomínacom konaní, pričom okrem iného konštatoval, že predmetom konania bol nárok žalobcu (oprávneného) na náhradu škody spôsobenej porušením právnej povinnosti žalovaného (povinného) podľa všeobecných ustanovení o náhrade škody, t. j. ide o spor súkromnoprávnej povahy vyplývajúci z porušenia subjektívnych práv, ktorý patrí do právomoci súdov. Autonómne riešenie sporov predpokladané v § 52 zákona o športe má byť uplatňované voči osobám s príslušnosťou ku konkrétnej športovej organizácii, avšak v prejednáwanej veci ide o spor o náhradu škody medzi športovou organizáciou a jej členom.*“

14. V intenciách uvedeného pristúpil ústavný súd k preskúmaniu napadnutého uznesenia a konštatuje, že nezistil, že by sa okresný súd s podanou sťažnosťou sťažovateľky vysporiadal nedostatočne. Práve naopak, v napadnutom uznesení presvedčivo, logicky a konzistentne odôvodnil svoje právne závery o absencii zákonného dôvodu na zastavenie exekúcie. Ústavný súd napadnuté uznesenie považuje za ústavnoprávne udržateľné, nevybočujúce z limitov čl. 46 ods. 1 ústavy.

15. Právomoc decízneho orgánu zriadeného podľa § 52 zákona o športe v rámci Slovenskej plaveckej federácie na rozhodovanie sporov mohla mať v danom prípade prednosť pred právomocou civilného súdu, avšak, pretože išlo o spor, ktorý podľa predmetu „štandardne“ patrí do právomoci civilného súdu, v prípade podania žaloby na civilnom súde bolo (analogicky s riešením stretu právomoci rozhodcovského súdu a civilného súdu, pozri § 5 až § 8 CSP) úlohou sťažovateľky túto skutočnosť pre dané konanie namietat' pri prvom procesnom úkone, ktorý jej v konaní patril. *A contrario*, ak žalovaný námietku právomoci iného decízneho orgánu vznesie neskôr (alebo vôbec), vec „zostáva“ na civilnom súde. Sťažovateľka vo svojom odpore proti upomínaciemu platobnému rozkazu (navyše, podanom oneskorene) nedostatok právomoci civilného súdu nenamietala. Túto skutočnosť považuje ústavný súd v posudzovanej veci za kľúčovú.

16. Pri delení civilného konania na základné a vykonávacie konanie bolo úlohou sťažovateľky napadnúť ústavnou sťažnosťou „už“ spôsob, akým sa upomínací súd vysporiadal s právomocou súdu, presnejšie s prípadnou prednosťou právomoci decízneho orgánu sťažovateľky (avšak, na tomto mieste je potrebné podotknúť, že ústavná sťažnosť by bola v okolnostiach danej veci považovaná za neprípustnú, pretože námietka mala byť a nebola vznesená v konaní pred všeobecným súdom), nie „až“ spôsob, akým sa vysporiadal exekučný súd s návrhom na zastavenie exekúcie.

17. Exekučnému súdu bol ako exekučný titul predložený upomínací platobný rozkaz, ktorým súd rozhodol spor súkromnoprávnej povahy, tzn. spor, ktorý patrí do právomoci civilného súdu a v ktorom žalovaný prípadnú prednosť právomoci nejustičného orgánu nenamietal. Za tejto situácie názor exekučného súdu o tom, že právomoc súdu základného konania už exekučný súd nemá skúmať, možno akceptovať, nemožno ho však akceptovať so všeobecnou platnosťou, kategoricky, zakladajúc tento názor len na skutočnosti, že vec sa nachádza v štádiu exekúcie, pretože ak by súd skutočne rozhodol vo veci, v ktorej nemal právomoc, išlo by (tak, ako tvrdí sťažovateľka) o paakt, ktorý by nebol spôsobilým exekučným titulom.

15. Preto ústavný súd túto časť ústavnej sťažnosti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

**III.2 K namietanému porušeniu práva na rovnosť zbraní a kontradiktórnosť konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, základných práv na zákonného sudcu, na ústnosť konania a vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 1 a 2 ústavy, ako aj porušeniu zásady právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a požiadavke na primerané finančné zadost'učinenie:**

14. Pokiaľ ide o ďalšie všeobecné námietky sťažovateľky k porušeniu ostatných práv v bode 1 (postupom okresného súdu v exekučnom konaní a upomínacom konaní), ústavný súd konštatuje, že

z hľadiska predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti je podstatná najmä požiadavka plynúca z § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde, a to požiadavka relevantnej ústavnoprávnej argumentácie (konkrétne skutkové a právne dôvody) namietaného porušenia práv, ako aj ustanovenia § 45 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 tohto zákona neustanovuje inak.

15. V posudzovanej ústavnej sťažnosti podľa petitu sťažovateľka žiada vysloviť porušenie označených práv podľa ústavy a dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu, pritom z celej argumentácie sťažovateľky uvedenej v dôvodoch ústavnej sťažnosti je zrejmé, že v skutočnosti namieta nedostatok právomoci okresného súdu na vydanie platobného rozkazu v upomínamom konaní. Sťažovateľka neuviedla žiadne konkrétne skutkové a právne dôvody preukazujúce porušenie jej označených práv napadnutým uznesením okresného súdu. Z uvedeného vyplýva, že odôvodnenie ústavnej sťažnosti sťažovateľky zjavne nezodpovedá navrhovanému petitu. Z ústavnoprávneho hľadiska porušenie označených základných práv vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažovateľka nijako neodôvodnila, hoc uvedenie týchto dôvodov tvorí esenciálnu náležitosť ústavnej sťažnosti.

16. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha, čím zároveň vymedzí rozsah predmetu konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany.

17. V právomoci ústavného súdu nie je vlastnou činnosťou a šetrením dopĺňať chýbajúce zdôvodnenie ústavnej sťažnosti a abstrahovať z podania sťažovateľa možné a ním bližšie nezdôvodnené porušenie jeho základných práv. Vzhľadom na to, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa netýkalo len formálnych náležitostí ústavnej sťažnosti, ale jej esenciálnych obsahových náležitostí (ústavnoprávna nedostatočnosť odôvodnenia ústavnej sťažnosti), ústavný súd sťažovateľku nevyzýval na odstránenie jej nedostatkov (m. m. II. ÚS 58/2019, I. ÚS 346/2019, I. ÚS 351/2019, IV. ÚS 343/2020, IV. ÚS 572/2020).

18. Absencia zmysluplného, ústavnoprávne relevantného odôvodnenia ako východiskového rámca ústavnej sťažnosti spôsobuje nedostatok zákonom ustanovenej náležitosti podľa § 43 ods. 1 v spojení s § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde a je dôvodom na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku náležitostí ustanovených zákonom (IV. ÚS 91/2018, IV. ÚS 343/2020, IV. ÚS 572/2020, III. ÚS 611/2021, II. ÚS 244/2022, II. ÚS 379/2022).

19. Tu treba uviesť, že aj požiadavka na priznanie finančného zadosťučinenia (bod 1) je zmätočná a nevykonateľná. Sťažovateľka musí uplatniť požiadavku na primerané finančné zadosťučinenie a musí ju riadne odôvodniť, z akých dôvodov požaduje toto zadosťučinenie (I. ÚS 143/02). Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je náhrada nemajetkovej ujmy, a nie prípadná náhrada škody (III. ÚS 75/01). Zo skutočností uvedených sťažovateľkou v ústavnej sťažnosti nemožno zistiť, v čom by mala spočívať jej nemajetková ujma v príčinnej súvislosti s napadnutým uznesením okresného súdu.

21. Preto ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde odmietol túto časť ústavnej sťažnosti sťažovateľky pre nesplnenie náležitostí ustanovených zákonom.

22. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľky uplatnenými v petite jej ústavnej sťažnosti.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 13. decembra 2023**

**Luboš Szigeti**  
**predseda senátu**